

Název školy:	Základní škola, Hradec Králové, M. Horákové 258
Autor: (nepovinné)	Mgr. Ivana Kušnírová
Název:	VY_32_INOVACE_05_7A_Předpony a předložky
Téma:	ČJ – pracovní listy a pravopisná cvičení
Číslo projektu:	CZ.1.07/1.4 .00/21.2575

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

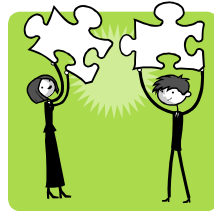

OP Vzdělávání
pro konkurenceschopnost

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Předpony a předložky

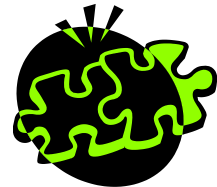
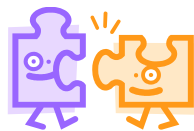

Předložka je samostatné slovo – slovní druh neohebný, vyslovuje se dohromady se slovy, ale píše se odděleně. Mezi předložku a slovo, ke kterému patří, mohu vložit většinou další slovo.

v lese – v tmavém lese, u domu – u našeho domu

Předpona je část slova, která je před kořenem nebo základem slova a píše se dohromady. S její pomocí se tvoří nová slova – odvozená, příbuzná. Někdy je i více předpon než jedna.

les – prales, dělit – nerozdělit, chod – východ, podchod

1. Napiš správně (rozhodni, kdy jde o předponu – napiš dohromady a kdy o předložku – napiš zvlášť):

(bez)nehody, (roz)hodný, (od)pověď, (před)cílem, (od)kola, (pod)chod, (nad)bytek, (před)síň, (ob)čas, (před)pověď, (pod)námi je cesta, (na)razit, (bez)bolestný, (vz)plál, (bez)problému, (bez)pozvání, (nad)lesní, (pro)cestovat, (bez)ustání, (pod)statné jméno, (bez)zastávky, (bez)nohý člověk, (pro)spat noc, (bez)bolestné ošetření, zvládnou to (bez)pomoci, (bez)ohledu na situaci, přijedu (s)tebou, (na)ražený palec, spadl (na)kámen, (o)malovánky pro děti, (bez)ohledný řidič, mluvil (o)nich

2. Doplň k části slova vhodnou předponu, slova napiš:

_zuřit, _zubý, _ložka, _poručík, _jednávka, _ložit, _jezd, _dech, _běh, _dělit, _kvetlá, _jet, _jem, _daný, _dálit, _pečí, _starostný, _cestovat, _sekaný, _klíčit, _pomenout, _planout

3. Napiš jedním slovem:

Babička, která nemá zuby, je (jaká?) _____.

Zvíře, které zuří, je (jaké?) _____.

Člověk, který se zlobí, je (jaký?) _____.

Žárovka, která silně září, je (jaká?) _____.

Člověk, který nemá starosti, je (jaký?) _____.

Světlo, které svítí, je (jaké?) _____.

4. V následujících slovech zatrhni předpony. Slova bez předpon zůstanou bez označení.

rozvážný	sestra	podjezd
popřít	bojovat	předseda
předměstí	občan	podíl
zářit	popis	sběh
nadechnout	potkat	přehlédnout
oběhnout	podání	vydechnout
ohníček	občas	nadělení
otok	vybíjená	nádech
sedlat	odchod	odhrnout
podhoubí	představit	obce
oddělení	poddaný	oběť
naskočit	zelenina	obvaz
podpis	odpis	orel
obecní	nadělit	postel
popel	odůvodnit	kostel
předaleký	skluzavka	obilí
podívat se	ocet	zavést
dobíhat	obhájce	odkvést
zeslábnout	oběť	utržit

Anotace:

Tento pracovní list není výkladový, ale slouží k opakování v oblasti učiva o předložkách a předponách, k upevnování znalostí a prověřování získaných dovedností. Úvodní část je souhrnný přehled, pomůcka pro vyplňování pracovního listu. Může posloužit i k rozšiřování slovní zásoby, k orientaci v textu a k vyhledávání slov podle zadání.

Pracovní list je možné použít pro společnou práci na tabuli nebo přímo do vytištěných pracovních listů, dále je možné list rozdělit na jednotlivé úkoly a využít pro práci skupin, kdy si jednotlivé skupiny úkoly vyměňují, až splní vše a potom je možná společná kontrola a porovnání.

Dále je možné tvořit věty a souvětí s danými slovními spojeními.

cv.2 – u některých slov lze použít více předpon, čímž se mění význam slova – je možné tvořit věty s těmito slovy a vysvětlit tak rozdílný význam slov

cv.4 – žáci mohou tvořit slova se stejnými kořeny a s jinými předponami, mohou sestavit řadu s příbuznými slovy, od slov bez předpon mohou tvořit slova s předponami

Použité ilustrace: www.office.microsoft.com

Autor: Mgr. Ivana Kušnírová

Určeno pro: 5. ročník

Český jazyk: Předpony a předložky